

סיפורו של עולה חדש המטופל בילדים, שהחליט למכור את נשמתו, לא רוצה להיות יהודי!

מאיש הכנסיה שיקח את ילדיו לאחד ממוסדות המיסיון. "לא איכפת לי אם יהיו נוצרים או יהודים", הצהיר, "ה" עיקר שיהיה להם טוב".

חכים הסכים. כעבור שבוע הועברו השלושה למוסד ה" מיסיון בחיפה.

אם רצה מעתוק לזעזע את המוסדות שטיפלו בו עד אז, השיג מיד את מטרתו. בן לילה, הפכו הילדים שאיש לא התעניין בגורלם ליקרות בנפשות ישראל. שליחי צדק ילדיו, שתפקידם ללחום במיסיון, התייצבו מיד בצריף מעתוק, הבטיחו לו תמיכה חודשית של 100 ל"י, עבודה קבועה ועזרה בכל דבר — רק יחזיר את בניו לחיק ה" יהדות.

מעתוק לא רצה. אך לבסוף השפיעה עליו אשתו: היא רצתה שבניה יהיו יהודיים. המוטראן חכים היה אדיב מאוד: הוא חייד בסלחנות והחזיר את שלושת הילדים שהתגאו בינתיים בתלבושתם החדשה של צופים קאטוליים.

★ ★ ★

תשובת המוטראן

ה ילדים עברו מבית ישו למוסד דתי בסנהדריה. אביהם קיבל 80 לירות והבטחות רבות. בחודש השני, קיבל רק 60 לירות וקצת פחות הבטחות. בחודש השלישי הודיעו לו כי עליו לחכות מעט בסבלנות עד שתמצא לו עבודה. בחודש הרביעי כבר ירדה הקיצצה לארבעים לירות; סיכויי העבודה התנדונו בסביבת האפס.

מאז עברו חודשים רבים. אשתו מארי ילדה את תינוך קה החמישי ושאלו נשאר מובטל. לא נשאר לו אפילו למי לכתוב. בצריף הדל לא היה כבר מה למכור. ואז נזכר מעתוק שבמוטראן חכים. הוא החליט למכור את נשמתו.

הוא כתב מכתב ארוך למוטראן, הציע הפעם לא רק את ילדיו, כי אם את עצמו ואת אשתו גם כן. אם תדאג לו הכנסיה לפרנסה, ישמח להתנצר. מהיהודים הוא התייאש

"שלחתי תלונה לעיתון צדרי!"

כותרת המאמר באחר-סאעה המצרית היא "זוהי האמת שלנו בישראל". מתחת להקדמה תעמולתית. ספורו האישי של מעתוק.

לגמרי, אם תוכל הכנסיה גם למצוא לו מיקלט כלשהו ב" ארץ אחרת, ישמח עוד יותר. התשובה באה כעבור ימים בודדים, מודפסת על הנייר הרשמי של המוטראן: הכנסיה מוכנה לקבל את שאלו מע" תוק אל היועמיה. הדבר יכול להתבצע מיד לאחר שמע" תוק ילמד את תורת הנצרות ויהיה ראוי להפוך לנוצרי. בימים אלה, מחכה התושב שאול מעתוק, אורה ישראל מזה שש שנים, להשלמת הטרוקציה — אם לא יחוש משהוא להצילו. כי בתוכו היה רוצה שאול להשאר בכל זאת יהודי.

הסוציאליים ובכוא העת, למחנה העולים קשריה" ליטה פפרס חנה. שם כבר חילקו ימי עבודה. התורים הארוכים הדובו בפתי המרפאות.

★ ★ ★

רוצה לחזור לבגדאד

כ עבור כמה חוד" שי ציפה לאישה נמאס הדבר על מעתוק. הוא נסע למשרד הסעד בירושלים. שם ביקש מ"ח לעלות" ימי או" תו אחד הפקידים. "אתה יכול לעזוב, אם זה לא מוצא חן בעיניך."

"טוב", התרחת מע" תוק, "אני אעזוב את ה" ארץ שלכם נמאס לי!"

מאותו רגע זכה לעזרת הפקידים. בכל משרד הקלו עליו בחפץ לב. הוא מכר את שארית התכשירים, נסע להבראה בתורכיה, משם כתב לאחיו, מזכירו של ראש ממשלת עיראק, ביקש ממנו שישדר את שובו לבגדאד. אך ראש הממשלה, נורי אל-סעיד, לא הסכים. "הוא כנראה פחד שאם ישעם את זה בשבילי, ירצו כל העיראקים בישראל לחזור לשע"מ, מאמין מעתוק.

משך כמה חודשים התקיים שאול על קיצצה מאחיו ול" כשפסק זרם הכסף שב לאשתו וילדיו בישראל. "מי בי" קש ממך לחזור?" היתה השאלה הראשונה ששאל אותו פקיד הסעד.

שאל בכך מחוסר אונים, אך לא אמר כלום. למחרת הרגיש כאבים חזקים בחזה. הוא פנה שוב לרופא. הפעם נשלח לבית-חולים. כעבור שנה, עזב את המוסד כשפתקה רשמית בידו: הג"ל אושפו אצלנו. הוא הבריא לגמרי. כל עבודה קשה תזיק לו ואנו ממליצים על עבודה קלה, כי אחרת יחלה שוב."

אולם לא קל היה למצוא עבודה קלה בלשכה. מאות מ" חוסרי עבודה עמדו בתור לפניו. יום אחד, נטל את אשתו ואת ילדיו, רץ למעבר מנדלבוים. חוקף הירדני גירש או" תם בחזרה: "יש לנו מספיק טפוסים כמכוס", קרא להם. "אם תיכנסו, ישלחו אתכם מיד חזרה."

★ ★ ★

ילדים למכירה

מאזתו זמן החלה פרשת כתיבת המכתבים. שאול, בוגר בית-ספר תיכון ופקיד לפי מקצועו, כתב בלי הרף. תחילה הסתפק במשלוח מכתבים לכתובות בפנים ה" ארץ. אחד המכתבים היה מוען לודד ב"גוריון. כעבור ימים באה הישועה: מכתב מראש הממשלה. המפנה אותו למשרתת ירושלים. שאול מעתוק נתקבל כשוטר.

לפתע, נזכרו מפקדיו כי השוטר החדש לא עבר בסיס אימונים. הוא טען, בדרך, כי אינו מסוגל לאימונים קשים. בצדק לא פחות פיטרה אותו המשטרה כבלתי מתאים מסיבות אחרות. מעתוק פשט את מדיו וחזר לכתוב מ" תבים, הפעם לחוץ לארץ.

כצעד מעשי יותר תלה על פתח צריפו במעברה שלט גדול: "ארבעה ילדים למכירה". רק כמה עתונים התעניינו בשלט, ראו בו תופעה פיקנטית; תושבי המעברה לא הת" רגשו כלל. מאין קונה, הסיר מעתוק כעבור זמן מה את השלט.

עתה היו לו כבר אורחים רבים: אנשי שרות הבטחון, שההתכתבות עם מלך עיראק נראתה להם מוזרה. וביחוד כשצורפה אליה של מאמרים בעתונות הערבית ושי" דורים מקהיר ודמשק.

★ ★ ★

המגנבת המיוחדת

ת הנניו של מעתוק נשאו בכל זאת פרי כלשהו: הרב ש" פרוס חתה הכריו של מגנבת מיוחדת לרוב. האיש ממעברת תלפיות, כאשר שטע מעתוק על כך רוצה. הוא לא רצה בנדבות. אך ההגיון והרעב התגברו על גאו וחתו והוא נסע לפרדס תנה לקבל את הכסף שנאסף ע"ו. הוא חזר כלעומת שנטע; הכסף ניתן בינתיים לנצ" כים אחרים מהרצליה; מעתוק שימש רק סמל מסחרי של המגנבת.

מאותו רגע נואש מעתוק מהיהדות. הוא ראה בפניו דלת אחת פתוחה בלבד, מיהר להכנס בה. הדלת: דלת ביתו החיפאי של המוטראן ג'ורג' חכים, ראש העדה הקאטולית ויונית בארץ. כדי למנוע שילדיו יגועו ברעב, ביקש מעתוק

ה תמונה משמאל, למטה, מראה עמוד מתוך ה" שבועון המצרי אחר-סאעה. נושא המאמר הוא אורה ישראל, תושב ירושלים שאל מעתוק. הוא שלה מכתב מפורט על קשיי חייו בישראל והעתון המצרי הודרו לפר" סמו בהרחבה. כדי לתת לקוראיו "תמונה נכונה" של חיי המהגרים היהודיים בישראל.

הצויר המולה את הכתבה הוא פרי דמיונו של הצויר המצרי: עולה חדש עטוף שמיכה, על רקע מעברה עלובה, שטופת רוחות וגשם. כך, תיאר לעצמו עורך העתון, צויר על היראות שלח המכתב. אשר לכתבה עצמה, לא היה ל" עורכי אחר-סאעה כל צורך לאמץ את דמיונם. החומר סופק להם בהרחבה ובדייקנות על-ידי מעתוק עצמו, בכתבי" ערבי ברור ובשפה נמלצת.

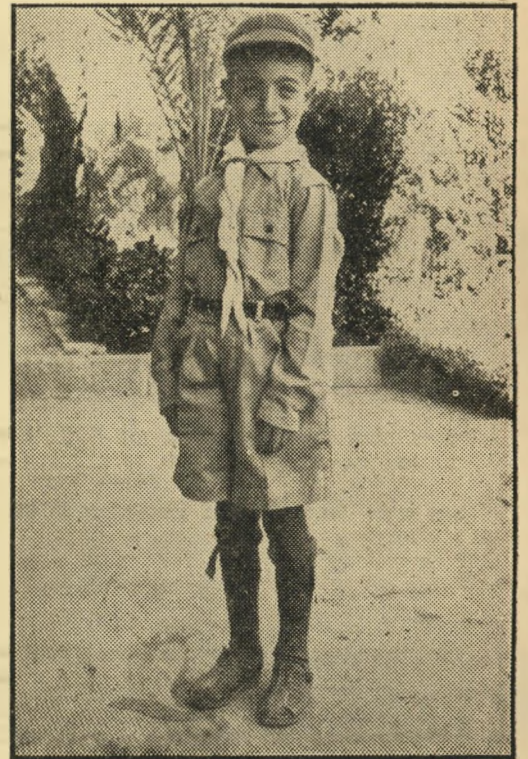
השבוע, בצריף 111 במעברת תלפיות, הסביר שאול מע" תוק לכתב העולם הזה כיצד הגיע מכתבו לקהיר. "של" חתי אותו למלך עיראק, גילה. "שלחתי אותו בעשרות העתקים דרך השגרירויות הזרות, האו"ם, הצלב האדום. אחד מהם הגיע כנראה לעתון המצרי".

מה הניע את תושב ירושלים העברית, איש משטרת ישראל לשעבר, להתכתב עם פייסל מלך עיראק? הוא עדיין המלך שלי. ביקשתי ממנו שיסלח לי על כך שעזבתי את ביתי בבגדאד וירשה לי לחזור לארץ מולדתי."

★ ★ ★

מקרה סוציאלי

כ בר מלכתחילה לא רצה שאול לעלות לישראל. אחיו היה מזכירו הפרטי של ראש הממשלה הוא ע"ו מו עבד כפקיד בכיר בחברה לייצוא תוצרת חקלאית, חיו

"שלחתי את בני לריסיון!"

נעים, בנו הבכור של מעתוק, במדי צופה של תנועת הצופים הקאטולית-יוונית של המוטראן חכים בחיפה.

עם אשתו ושלושת ילדיו בבגדאד נעמו לו. אלא שאשתו מארי היתה ציונית נלהבת. "אני נוסעת לישראל", הכריזה יום אחד. "אם לא תבוא, אסע לבד".

היה זה בימי העליה ההמונית מעיראק, ב" 1950 שאול נכנע.

בשנת העליה היה טוב למשפחת מעתוק, הם קיבלו דיור יאוכל מבלי שאיש ידרוש תמורה. רופא המחנה ביק את שאול, רשם אותו כבריא. לפני מספר שנים לקה מעתוק במחלת ריאות, אולם בעת הבדיקה, כבר היה ב" סדר. הוא גרעם משפחתו למעברת בית-לוד.

היה חוקף, נשלח דלף. מעתוק החל משתעל. עמד ב" תור לעבודה. כתושב בריא, היתה זכותו לקבל ימי ע"ו דה ככל תושב אחר. עד שיוסדר האב בעבודה, התפרנסה המשפחה ממכירת מטלסליה וחלק מתכשיטי מארי. מחלת הישעול גבר והלך, מעתוק פנה לרופא. הוא קבע: מחלת ריאת. באופן אוטומטי הועתק מעתוק לרשימת המקרים